

การวางแผนทางการเงินก่อนเกษียณอายุ Financial Planning Before Retirement

กษวรรณ ขจรเสรี

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ 19/1 ถนนเพชรเกษม หนองแขม กรุงเทพฯ 10160

บทคัดย่อ : จากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างประชากรของประเทศไทยในระยะเวลาที่ผ่านมาพบว่า ประชากรสูงอายุหรือวัยเกษียณมีจำนวนเพิ่มขึ้น ดังนั้นเพื่อลดหรือบรรเทาปัญหาภาระการเลี้ยงดูผู้สูงอายุ บุคคลจึงควรมีการวางแผนการออมเงินและการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพื่อเป็นรายได้ในยามเกษียณ สำหรับปัญหาดังกล่าวนี้นักภาครัฐก็ได้เล็งเห็นความสำคัญและนำการออมภาคบังคับมาใช้ ได้แก่ให้เอกชนต้องออมเงินผ่านกองทุนประกันสังคม ส่วนข้าราชการก็ออมเงินผ่านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) สำหรับการออมภาคสมัครใจ ได้แก่ การออมผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นต้น นอกจากการออมภาคบังคับข้างต้นแล้ว บุคคลยังสามารถออมเงินด้วยตนเองโดยการนำไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ อาทิ หุ้นสามัญ พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ ที่ดิน บ้าน คอนโด ทองคำ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการลงทุนทุกชนิดย่อมมีความเสี่ยง ดังนั้นผู้ลงทุนจึงควรระมัดระวัง โดยให้มั่นใจว่าเงินต้นของตนเองยังปลอดภัยและสามารถนำดอกผลจากการออมและการลงทุนมาเป็นรายได้เลี้ยงชีพในระยะบั้นปลายของชีวิตได้อย่างพอเพียง

คำสำคัญ : การวางแผนทางการเงิน / การออม / เกษียณอายุ

Abstract : As Thailand's population ages, the retirement age has increased. Therefore, to alleviate the burden on the elderly, people should have a retirement plan to save and to invest in various assets. The government is addressing this matter through a compulsory savings system which includes the Social Fund, Government Pension and Mutual Fund. Besides a compulsory saving system, individuals can save money by investing in assets such as common stocks, bonds, debentures, land, a home, a condominium and gold. However, any of these investments could be risky. Thus, investors should be cautious by ensuring that their principal is safe and can yield returns for a secure future.

Keywords : Financial Planning / Saving / Retirement

บทนำ

เนื่องจากโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ที่ได้คาดการณ์ปริมาณประชากรวัยสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่า 4 เท่าตัวคือจาก 4.02 ล้านคนในปี 2533 เป็น 17.74 ล้านคนในปี 2573 นอกจากนี้จากการศึกษาฐานข้อมูลประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรตามเพศและอายุ ระหว่างปีพ.ศ.2513 ถึง พ.ศ.2593 ผลการค้นพบเป็นการยืนยันถึงภาวะการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากรผู้สูงอายุของสังคมไทย พิจารณาจากฐานปิรามิดซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรวัยเด็กมีแนวโน้มแคบลง ในขณะที่ยอดปิรามิดซึ่งเป็นกลุ่มของประชากรวัยสูงอายุขยายกว้างและรวดเร็วขึ้น ที่สำคัญคือในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2563 ประเทศไทยจะมีประชากรสูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็ก ทั้งนี้เป็นผลจากการลดลงอย่างต่อเนื่องของอัตราการเจริญพันธุ์ และอัตราการเสียชีวิตของประชากรในอดีต รวมทั้งการที่ประชากรไทยมีอายุยืนยาวขึ้น โดยพบว่าอายุขัยเฉลี่ยของประชากรไทยเพศชายและเพศหญิงอยู่ที่ 70 ปี และ 75 ปีตามลำดับ (ฉัตรชัย สิริเทวัญกุล, 2555)

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรดังกล่าวนี้ นับเป็นอัตราที่สูงจนสามารถกล่าวได้ว่าประเทศไทยกำลังย่างก้าวเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุ สิ่งตามมาคือสังคมไทยจะมีบุคคลวัยทำงานซึ่งเป็นวัยที่สามารถทำงานเพื่อหารายได้มาช่วยเหลือจุนเจือผู้สูงอายุมีปริมาณน้อยลง ในขณะที่เดียวกันสภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการอยู่อาศัยไปเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ไม่ได้อยู่อาศัยเป็นครอบครัวใหญ่ดังเช่นในอดีต จึงยังผลให้ผู้สูงอายุขาดผู้ดูแล ทางภาครัฐเองก็ได้ตระหนักถึงปัญหานี้จึงได้มีการส่งเสริมและวางแผนสำหรับวัยเกษียณมา

ระยะหนึ่งแล้วด้วยการส่งเสริมให้มีการออมรูปแบบต่างๆ มากขึ้น ทั้งการออมภาคบังคับและการออมภาคสมัครใจ

การออมภาคบังคับ มีอยู่ 2 กองทุนหลักคือ กองทุนประกันสังคม โดยหากสมาชิกจ่ายเงินสมทบมาเป็นระยะเวลา 15 ปี เมื่อถึงอายุ 55 ปีก็จะได้รับเงินบำนาญชราภาพ สูงสุด 3,000 บาทต่อเดือน (คิดจากเพดานเงินเดือนสูงสุด 15,000 บาทตามข้อกำหนดของกองทุนฯ) และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือ กบข. โดยข้าราชการที่เป็นสมาชิกกองทุนจะได้รับเงินบำนาญหรือเงินบำเหน็จ

การออมภาคสมัครใจที่ทางภาครัฐได้ออกมาส่งเสริม โดยผ่านมาตรการลดหย่อนภาษี ได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) โดยกองทุนนี้เป็นกองทุนที่ถูกจ้างและนายจ้างต่างสมัครใจร่วมกันจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อเก็บออมไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เป็นกองทุนสร้างวินัยการลงทุนระยะยาวที่ต้องลงทุนอย่างต่อเนื่องและจะสามารถนำเงินออกมาใช้จ่ายได้ก็ต่อเมื่อมีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ กองทุนชนิดนี้ยังได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในช่วงที่มีการลงทุนอีกด้วย ปัจจุบันกองทุนรวม RMF มีนโยบายการลงทุนให้เลือกลงทุนมากมายตามความต้องการของผู้ลงทุน อาทิ คราสรานทุน คราสรานหนี้ หรือตราสารประเภทอื่นๆ นอกจากนี้ผู้ลงทุนยังมีอีกทางเลือกหนึ่งนั่นคือการนำเงินออมไปลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2559 กรมสรรพากรได้มีคำชี้แจงเรื่องการซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และการซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) โดยได้กำหนดให้ใช้สิทธิประโยชน์จากการซื้อ RMF และ LTF ได้อย่างละไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมินที่ได้รับซึ่งต้องเสียภาษีเงินได้ในปีภยานั้น แต่ไม่เกิน 500,000 บาท ซึ่งคำว่า “เงินได้พึงประเมินที่ได้รับซึ่งต้องเสียภาษีเงินได้ในปีภยานั้น”

นั้นรวมถึงเงินได้ที่มีสิทธิเลือกเสียภาษีโดยไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่นด้วย อาทิเช่น 1) เงินได้ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน 2) เงินปันผลที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ 3) เงินส่วนแบ่งกำไรจากกองทุนรวมที่ผู้เสียภาษีถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ แต่ไม่ขอรับเงินภาษีที่ถูกหักคืน หรือไม่ขอเครดิตเงินภาษีที่ถูกหัก ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน 4) ดอกเบี้ยรับจากธนาคารพาณิชย์ 5) เงินบำนาญ 6) กำไรจากการขายหน่วยลงทุน LTF ที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามข้อ 2 (67) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ.2509) และ 7) เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามข้อ 2 (36) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ.2509) นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้มีเงินได้ อายุไม่ต่ำกว่า 65 ปีได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่วนที่ไม่เกิน 190,000 บาท หรือกรณีที่ผู้มีเงินได้เป็นผู้พิการที่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่วนที่ไม่เกิน 60,000 บาทที่ไม่ต้องหักเงินได้ส่วนที่ได้รับยกเว้นดังกล่าวออกจากฐานเงินได้ในกรณีคำนวณ RMF และ LTF (สำนักกฎหมายธรรมนิติ, 2559)

คำว่า “ตราสารทุน” (Equity Instruments) คือตราสารที่กิจการออกให้แก่ผู้ถือหุ้น (Holder) เพื่อระดมเงินทุนไปใช้ในกิจการโดยผู้ถือตราสารทุนจะมีฐานะเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งจะมีส่วนได้เสียหรือมีสิทธิในทรัพย์สินและรายได้ของกิจการ รวมทั้งมีโอกาสดำเนินการผลตอบแทนเป็นเงินปันผล (Dividend) ซึ่งขึ้นอยู่กับผลกำไรและข้อตกลงของกิจการนั้นๆ โดยทั่วไปตราสารทุนแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ หุ้นสามัญ (Common Stock) และหุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stock) นอกจากนี้ยังรวมไปถึงตราสารที่มีสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญแฝงอยู่ด้วยซึ่งได้แก่ ใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant) ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrant: DW) ใบสำคัญแสดงสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่โอนสิทธิได้ (Transferable Subscription

Rights: TSR) ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง (Depository Receipt: DR) และใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (Non-Voting Depository Receipt: NVDR)

ส่วนคำว่า “ตราสารหนี้” คือตราสารทางการเงินที่เป็นสัญญาแสดงความเป็นหนี้ระหว่างผู้ออกและผู้ถือตราสารหนี้ (หรือเรียกว่าผู้ลงทุน) ตราสารหนี้ต้องมีกำหนดอายุและอัตราดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์อื่นใดเป็นจำนวนที่แน่นอน โดยระบุวันที่ชำระดอกเบี้ยและเงินต้นล่วงหน้าตั้งแต่เมื่อออกตราสารนั้น และในระหว่างที่ยังไม่ครบกำหนดอายุ รวมถึงวันไถ่ถอน นอกจากนี้ตราสารหนี้ยังสามารถซื้อขายโอนเปลี่ยนมือกันได้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2557)

การแบ่งประเภทตราสารหนี้แบ่งได้หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับว่าใช้หลักเกณฑ์ใดในการการแบ่ง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. แบ่งตามผู้ออก

1.1 ตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาล ประกอบด้วยตั๋วเงินคลัง (Treasury Bill) พันธบัตรรัฐบาล

1.2 ตราสารหนี้ที่ออกโดยองค์กรภาครัฐวิสาหกิจ

1.3 ตราสารหนี้ภาคเอกชน

2. แบ่งตามสิทธิในการเรียกร้อง

2.1 หุ้นกู้ด้อยสิทธิ (Junior Bond)

2.2 หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ (Senior Bond)

3. แบ่งตามการใช้สินทรัพย์ค้ำประกัน

3.1 หุ้นกู้มีหลักประกัน

3.2 หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน

4. แบ่งตามวิธีการจ่ายดอกเบี้ย

4.1 ตราสารหนี้ชนิดทบดอกเบี้ย

4.2 ตราสารหนี้ที่ไม่มีการจ่ายดอกเบี้ย

5. แบ่งตามลักษณะการถือกรรมสิทธิ์

- 5.1 ตราสารหนี้ชนิดจ่ายเงินแก่ผู้ถือ
- 5.2 ตราสารหนี้ชนิดจดทะเบียน
- 5.3 ตราสารหนี้ชนิดคดบัญชี
6. แบ่งตามชนิดของอัตราดอกเบี้ย
 - 6.1 ตราสารหนี้จ่ายดอกเบี้ยคงที่
 - 6.2 ตราสารหนี้จ่ายดอกเบี้ยแบบลอยตัว

นอกจากนี้ยังมีการออมสำหรับวัยเกษียณอื่นๆ ซึ่งเป็นการออมส่วนบุคคล เป็นต้นว่าการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ การซื้อประกันชีวิต การลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ จากที่ได้กล่าวมาแล้วนี้รัฐยังได้มีการช่วยเหลือผู้สูงอายุให้มีรายได้ยังชีพ ด้วยการให้เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยให้เงินเป็นแบบขั้นบันไดเริ่มตั้งแต่ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-69 ปีจะได้รับเบี้ยยังชีพในอัตรา 600 บาทต่อเดือน 70-79 ปีได้รับ 700 บาทต่อเดือน 80-89 ปีได้รับ 800 บาทต่อเดือน และผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 90 ปีขึ้นไปได้รับ 1,000 บาทต่อเดือน

การออมและการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ

โดยปกติบุคคลที่มีรายได้ประจำหรือมนุษย์เงินเดือน (Salary Man) จะต้องเกี่ยวข้องกับการจัดสรรรายได้ที่ได้รับออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันได้แก่ ส่วนหนึ่งเป็นรายจ่ายเพื่อการบริโภคหรือที่เรียกว่าการบริโภค (Consumption: C) และรายได้ที่เหลือจากการบริโภคเรียกว่าการออม (Saving: S) เมื่อสะสมเงินออมบุคคลก็จะนำไปลงทุนต่อเพื่อให้เกิดผลตอบแทนเพิ่มพูนขึ้น อาทิ การนำเงินออมไปฝากธนาคารพาณิชย์ บุคคลก็จะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย (Interest) หรือการนำเงินไปลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บุคคลก็จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปของเงินปันผล (Dividend) เงินปันผลเป็นเงินส่วนแบ่งกำไรจากการดำเนินงานรายปีของกิจการ และได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไรส่วนทุน (Capital Gain) กำไรส่วนเกินทุนเป็นเงินได้ที่เกิดขึ้นจากผลต่างของราคาขายหลักทรัพย์ที่สูงกว่าราคาทุน

แต่ก็มีข้อควรระวังในบางครั้งก็มีการขาดทุนส่วนทุน (Capital Loss) นั่นคือ หลักทรัพย์หรือราคาขายหลักทรัพย์ต่ำกว่าราคาทุน ทำให้เงินต้นมีจำนวนลดลง เพราะเหตุขาดทุนนั่นเอง (กยวรรณ ขจรเสรี, 2559)

ในชีวิตของคนเราประกอบด้วยช่วงชีวิตหลักๆ อยู่ 3 ระยะคือ ช่วงที่ 1 ระยะสะสม เป็นช่วงอายุ 20-30 ปี เป็นระยะเริ่มต้นการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา เป็นช่วงที่มีรายรับค่อนข้างจำกัด เงินออมมีจำนวนน้อย แนวโน้มการเป็นหนี้สูง ช่วงที่ 2 ระยะมั่นคง เป็นช่วงเข้าสู่วัยกลางคน ในช่วงอายุประมาณ 31-40 ปี ช่วงนี้เป็นช่วงมีความมั่งคั่ง รายได้เริ่มมากกว่ารายจ่าย มีทรัพย์สินจำนวนหนึ่ง เริ่มต้นสร้างครอบครัวใหม่ สุขภาพยังแข็งแรงอยู่จึงควรสะสมเงินและเรียนรู้วิธีการจัดสรรเงินออมให้เพิ่มพูนขึ้น และช่วงที่ 3 ระยะอุทิส เป็นช่วง 41-60 ปีโดยมากเป็นช่วงวัยก่อนเกษียณอายุถึงวัยเกษียณอายุ (ปกติ 60 ปีเกษียณอายุการทำงาน) วัยนี้ฐานะการเงินมั่นคงในระดับหนึ่งเนื่องจากมักจะเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งแล้วแต่ทว่าสุขภาพเริ่มอ่อนแอลง (ฉัตรพงศ์ วัฒนจิรัฐ, 2557)

ก่อนที่จะเข้าสู่วัยเกษียณอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ซึ่งบุคคลในวัยนี้จะไม่มียาได้เพราะไม่ได้ทำงานประจำต่อไปในขณะเดียวกันก็ยังคงมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่ากิจกรรมสังคม และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้นเหมือนในระยะก่อนหน้านี้ บุคคลจึงควรตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการวางแผนเพื่อเก็บเงินสดหรือทรัพย์สินให้เพียงพอสำหรับอนาคตในวัยเกษียณอายุ

จำนวนเงินที่เตรียมการเพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุดังกล่าวอาจไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นเนื่องจากเงินเฟ้อ ทำให้บุคคลต้องคิดหาหนทางนำเงินออมไปลงทุนเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนในระดับสูง บุคคลจึงต้องศึกษาการลงทุนโดยผ่านเครื่องมือทางการเงินต่างๆ ซึ่งต้องยอมรับหลักความ

การนำเงินออมไปลงทุนสามารถทำได้ 2
แนวทางคือลงทุนในสินทรัพย์พื้นฐานและลงทุนใน
สินทรัพย์ทางเลือก ควบคู่ที่ 1 ประกอบ

ภาพที่ 1 : แผนผังประเภทสินทรัพย์เพื่อการลงทุน

1. สินทรัพย์พื้นฐาน ประกอบด้วย

1.1 หุ่นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย

1.2 พันธบัตรรัฐบาล

1.3 หุ่นกู้เอกชนที่ผู้ออกมีถิ่นฐานในประเทศไทย

2. สันทรัพย์ทางเลือก ประกอบด้วย

2.1 การลงทุนในต่างประเทศ (Foreign Investments) ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในตราสารทุนหรือตราสารหนี้ ทั้งในตลาดโลกหรือเฉพาะเจาะจงในกลุ่มประเทศ ซึ่งทำให้พอร์ตมีผลตอบแทนและความเสี่ยงสองด้านคือภาวะตลาดทุนในต่างประเทศ และการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยน

2.3 สินค้าโภคภัณฑ์ (Commodities) เช่น
ทองคำ น้ำมัน สินค้าเกษตร จะมีการเคลื่อนไหวของ
ราคาตามอุปสงค์และอุปทานในตลาดโลก และนั่น
หมายความว่าผู้ลงทุนจะรับความเสี่ยงอันเนื่องมาจาก
ความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจและการเมืองของ
ประเทศต่างๆ ในโลกเช่นกัน

2.4 ของสะสม (Collectibles) เช่น วัตถุโบราณ ภาพเขียน เหยียดนกยูง และแสตมป์ เป็นต้น จะให้ผลตอบแทนในรูปของส่วนต่างราคาซึ่งอาจจะสูงมาก และยังทำให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้เป็นเจ้าของอีกด้วย แต่ความเสี่ยงที่สำคัญมาจากการขาดมูลค่าที่แท้จริงเพื่อใช้ตัดคืนในลงทุน เนื่องจากราคาซื้อขายสินค้าเหล่านี้จะสูงหรือต่ำขึ้นขึ้นอยู่กับความชอบส่วนบุคคล อีกทั้งยังขาดสถาบันที่เป็นกลางในการประเมินราคา

2.5 การลงทุนที่มีความซับซ้อน เช่น หน่วยงานลงทุนของกองทุนประเภทเฮดจ์ฟันด์ (สำหรับผู้ลงทุนนอกประเทศไทย) และ Private Equity เป็นต้น ให้ผลตอบแทนในระดับที่ค่อนข้างสูงแม้ในภาวะตลาดถดถอย และสามารถเลือกรูปแบบการลงทุนที่ต้องการได้ แต่ก็มีความเสี่ยงสูงมากในเรื่องกฎระเบียบที่จะมาใช้ควบคุมกองทุน ความโปร่งใสของการเปิดเผยข้อมูล ค่าธรรมเนียมสูงและมีสภาพคล่องต่ำ

สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนใน
สินทรัพย์ทางเลือกมีดังนี้

1. ลดความเสี่ยงของพอร์ตลงทุน กรณีที่
พอร์ตการลงทุนมีสินทรัพย์พื้นฐานจำพวกหุ้นและตรา
สารหนี้เรียบร้อยแล้ว การเพิ่มสินทรัพย์ทางเลือกเข้ามาจะ

ช่วยในเรื่องการกระจายความเสี่ยงได้เป็นอย่างดี เนื่องจากสินทรัพย์ทางเลือกมีการเคลื่อนไหวของอัตราผลตอบแทนไม่ค่อยจะสัมพันธ์กับสินทรัพย์พื้นฐานมากนัก หรืออาจเคลื่อนไหวในทิศทางตรงข้าม ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้สินทรัพย์ประเภทหนึ่งมีราคาลดลงแล้ว ราคาของสินทรัพย์ทางเลือกจะไม่ได้ปรับตัวลดลงตามอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ผลตอบแทนโดยรวมในพอร์ตมีความเสถียรมากกว่าการลงทุนสินทรัพย์ไม่ก็ประเภท

2. เพิ่มอัตราผลตอบแทน การมีขอบเขตการลงทุน ที่กว้างขึ้น จะเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนสามารถปรับเปลี่ยนน้ำหนักการลงทุนระหว่างสินทรัพย์ประเภทต่างๆ หรือที่เรียกว่า Tactical Asset Allocation ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น เมื่ออัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มปรับสูงขึ้น ผู้ลงทุนอาจลดสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ และเพิ่มสัดส่วนสินทรัพย์โลกทัศน์เป็นการชั่วคราวเช่น 6 เดือนหรือ 1 ปี เป็นต้น

3. การป้องกันความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อ โดยทั่วไปราคาสินทรัพย์โลกทัศน์ ได้แก่ น้ำมันสินค้าเกษตร อสังหาริมทรัพย์ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อภาวะเงินเฟ้อ ดังนั้นการลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือกประเภทนี้ จะช่วยป้องกันความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อได้เนื่องจากราคาสินทรัพย์ที่ถืออยู่จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับอัตราเงินเฟ้อนั่นเอง

การจัดสรรเงินให้เหมาะสมกับวัยอายุ

หากบุคคลมีการวางแผนการเงินให้เหมาะสมกับวัยอายุแล้ว เมื่อชีวิตดำเนินมาถึงยามบั้นปลายหรือวัยเกษียณก็จะสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขบนเส้นทางเงินที่ตนได้กำหนดไว้โดยไม่ต้องพึ่งพาลูกหลานให้เป็นภาระ ชีวิตก็มีความสุขอย่างแท้จริง ดังงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการจัดสรรเงินให้เหมาะสมกับวัยอายุหรือการเลือกลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ให้เหมาะสม อาทิ การ

จัดสรรเงินให้เหมาะสมกับวัยอายุ แนวคิดการจัดสรรเงินต้องคำนึงถึงความมั่นคงของเงินต้นควบคู่กับผลตอบแทนจากการลงทุนในแต่ละช่วงวัยอายุ (เรื่องวิทย์ นันทาภิวัฒน์, 2557) รายละเอียดดังนี้

1. ช่วงวัยหนุ่มสาว ก่อนอายุ 30 ปี เป็นช่วงที่ออมเงินได้น้อยอยู่เพราะมีสิ่งขั้วมมาก แต่ก็มีช่องทางหาเงินได้มากเช่นกัน วัยนี้ควรออมเงินประมาณ 10% ของรายได้ สัดส่วนการลงทุนที่เหมาะสมกับวัยนี้ได้แก่ เงินฝากธนาคาร 20% ตราสารหนี้ 10% และหุ้น 70%

2. ช่วงอายุ 30-35 ปี เป็นช่วงเตรียมสร้างครอบครัว จึงควรออมเงินมากขึ้นประมาณ 30% ของรายได้ สัดส่วนการลงทุนที่เหมาะสมกับวัยนี้ได้แก่ เงินฝาก 10% ตราสารหนี้ 30% และหุ้น 60%

3. ช่วงอายุ 36-45 ปี เป็นช่วงมีครอบครัวมีลูก ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น สัดส่วนการลงทุนที่เหมาะสมกับวัยนี้ได้แก่ เงินฝาก 10% ตราสารหนี้ 40% หุ้น 40% และอสังหาริมทรัพย์ 10%

4. ช่วงอายุ 46-55 ปี เป็นช่วงที่ลูกเติบโตและเริ่มเตรียมตัวเข้าสู่การเกษียณ สัดส่วนการลงทุนที่เหมาะสมกับวัยนี้ได้แก่ เงินฝาก 10% ตราสารหนี้ 40% หุ้น 30% และอสังหาริมทรัพย์ 20%

5. ช่วงวัยเกษียณ สัดส่วนการลงทุนได้แก่ เงินฝาก 20% ตราสารหนี้ 40% การลงทุนในหุ้นและอสังหาริมทรัพย์อย่างละ 20% เท่าๆกัน

ในเรื่องการจัดสรรเงินให้เหมาะสมกับวัยเกษียณอายุ ผู้เขียนเห็นว่าเป็นศาสตร์เฉพาะตัวของแต่ละคน ไม่มีสูตรหรือการหาอัตราส่วนการลงทุนฉบับสำเร็จรูปตายตัวที่ประสบผลสำเร็จ ในทัศนะของผู้เขียนแล้วเห็นว่าบุคคลวัยเกษียณควรเน้นการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขตามแนวหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุขทางกายและสุขทางใจควบคู่กัน ส่วนในด้านการเงินก็ให้คำนึงถึงชนิดของการลงทุนและการ

ได้รับสภาพคล่องของเงิน ทั้งนี้เพื่อการนำมาใช้ในยามฉุกเฉินเร็วถ้วนได้ทันกาลเพื่อให้เกิดทั้งประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

เนื่องจากปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยต่ำมาก กล่าวคือผู้ฝากเงินจะได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทสะสมทรัพย์ ยกตัวอย่างเช่น ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ฝากดอกเบี้ยประมาณร้อยละ 0.50 ต่อปี (ธนาคารกรุงเทพ, 2559) ทำให้รายได้จากดอกเบี้ยเงินฝาก น้อย และ ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน บุคคลทั่วไปรวมถึงผู้เขียนจึงเปลี่ยนมาหาผลตอบแทนของเงินในรูปแบบอื่น สัดส่วนการลงทุนจะแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของแต่ละคน ขึ้นอยู่กับนักลงทุนจะบริหารกลุ่ม สินทรัพย์ (Portfolio) ของตนเอง เพราะทุกการลงทุนมีความเสี่ยง ความเสี่ยงสูงกำไรก็สูง ความเสี่ยงต่ำกำไรก็ต่ำตามไปด้วย ตัวอย่างสัดส่วนการลงทุนในทัศนะผู้เขียนเป็นดังนี้

ประเภทการลงทุน	ผลตอบแทนที่ได้รับ	สัดส่วนการลงทุน
อสังหาริมทรัพย์ (ตึกแถว ทาวน์เฮาส์ คอนโด ฯลฯ)	ค่าเช่า	60%
ตราสารหนี้	ดอกเบี้ย	10%
ตราสารทุน (หุ้นสามัญ)	- เงินปันผล - กำไรส่วนทุน	30%

สรุป

จากโครงสร้างประชากรของสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่มีจำนวนมากขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีความสุข บุคคลควรมีการจัดสรรรายได้ให้เหมาะสมตามแต่ละช่วงอายุ เพื่อที่จะได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในการพึ่งพาตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ลูกหลานหรือสังคม ซึ่งภาครัฐได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวจึงมีโครงการการออมทั้งเป็นการออมภาคบังคับ เช่น

ออมในกองทุนประกันสังคม และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือ กบข. และการออมภาคสมัครใจ เช่น การออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) การออมในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และการออมในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) นอกจากนี้แล้วบุคคลก็อาจออมเงินประเภทอื่นๆ อาทิการนำเงินออมไปซื้อสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสินทรัพย์พื้นฐาน ได้แก่ หุ้นสามัญ พันธบัตรรัฐบาล และหุ้นกู้เอกชน เป็นต้น หรือสินทรัพย์ทางเลือก ได้แก่ ตราสารทุนหรือตราสารหนี้ในต่างประเทศ อสังหาริมทรัพย์ สินค้าโภคภัณฑ์ ของสะสม และ หน่วยลงทุนของกองทุนประเภทเฮดฟันด์ เป็นต้น ทั้งนี้ขอให้ผู้ลงทุนคำนึงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับควบคู่กับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กษวรรณ ขจรเสรี, (2559). เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: แผนกเอกสารและคำสอน มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.
- [2] ฉัตรชัย สิริเทวัญกุล, (2555). “การจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนที่เหมาะสมกับวัยเกษียณ.” สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2557, จาก www.set.or.th/setresearch/files/./2013.05_CMRI_Working_Paper.pdf
- [3] ฉัตรพงศ์ วัฒนจิรัฐ, (2557). “จัดพอร์ตลงทุนด้วย Alternative Investments.” สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2557, จาก www.tsi-thailand.org/index.php?option=com_content&task
- [4] ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, (2557). “ตะลึงลักษณะตราสารทุนและตราสารหนี้.” สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2557, จาก www.tsi-thailand.org/index.php?option=com_content&task..id

- [5] ธนาคารกรุงเทพจำกัดมหาชน, (2559) “อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก” สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://www.bangkokbank.com/BangkokBankThai/.../DepositRates.aspx> เรือ อ ง วิทย์ นันทาวิวัฒน์, (2557). “ผู้ขายมีแผนการเงินแล้วหรือยัง การจัดสรรเงินให้เหมาะสมกับวัย.” สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2557, จาก www.kasikornsecurities.com/TH/.../Pages/Investment005.aspx
- [6] สำนักกฎหมายธรรมนิติ, (2559). “ฐานในการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีจาก RMF และ LTF” สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://www.dlo.co.th/node/881>

ประวัติผู้วิจัย

ผ.ศ.กษวรรณ ขจรเสรี

การศึกษา :

- เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

- บริหารธุรกิจบัณฑิต

สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
งานวิจัยที่สนใจ

- เศรษฐศาสตร์

- การบริโภค

- การเงิน

- การออม

- การลงทุน

- หลักทรัพย์/หุ้น